

Provinciale Staten van de Provincie Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Jaarbericht ZEH 2025 en afdoen toezegging	617729		

Middelburg, 16 september 2025

Geachte voorzitter,

Op 11 juni 2025 vond de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) ZEH N.V. plaats. In deze vergadering is door de aandeelhouders het "jaarbericht ZEH NV 2024", inclusief het dividendvoorstel over het boekjaar 2024 vastgesteld. Conform de door uw Staten vastgestelde beleidsnota verbonden partijen ontvangt u bijgevoegd het jaarbericht ter kennisname (**bijlage 1**).

1.1 Jaarbericht ZEH N.V.

In het jaarbericht legt ZEH N.V. (hierna: ZEH) verantwoording af over de activiteiten in 2024 ook worden de resultaten afgezet tegen de verwachtingen die waren opgenomen in het budget voor 2024.

Gedurende 2024 zijn de prijzen van zowel gas als elektriciteit substantieel verder gedaald ten opzichte van het jaar 2023. De prijzen bevonden zich nog wel beduidend boven het niveau van pre covid en pre de Russische inval in Oekraïne. Ook in 2024 waren de gasgestookte centrales de belangrijkste factor in de totstandkoming van de Nederlandse groothandelselektriciteitsprijzen. Aangezien de lagere CO₂- en gasprijs leidt tot lagere productiekosten, vertaalt zich dit door in de lagere elektriciteitsprijs. Hier ondervindt met name de kerncentrale nadeel van aangezien deze geen afhankelijkheid kent ten aanzien van voornoemde factoren.

De beschikbaarheid van de kerncentrale kwam in 2024 uit op gemiddeld 80,4%. De onderhoudstop in 2024 heeft in totaal 72 dagen in beslag genomen. In het budget was rekening gehouden met 48 dagen. De (extra t.o.v. budget) gemiste elektriciteitsopbrengsten komen uit op ca. €12,6 miljoen waarbij geen rekening is gehouden met lagere brandstofkosten en/of extra uitgaven bij EPZ.

In 2024 is door ZEH een nettoresultaat behaald van € 68 miljoen. In 2023 was dit nog € 105 miljoen. In het budget van 2024 was een bedrag opgenomen van € 143 miljoen. De belangrijkste oorzaken voor het lagere resultaat zijn dat de gemiddelde gerealiseerde powerprijs voor de kerncentrale is afgenomen van €131 per MWh in 2023 naar €76 per MWh in 2024, als ook dat de kerncentrale wegens onderhoud langer dicht was dan voorzien. .

Daarnaast is, evenals voorgaand jaar, een negatief resultaat behaald uit de deelneming BMC. Een significante positieve afwijking in het resultaat ten opzichte van het budget is gelegen in de resultaten op de beleggingen. Hoewel slechts een beperkt deel in aandelen is belegd, is er door ZEH een relatief hoog rendement gerealiseerd.

Een derde belangrijke ontwikkeling die de resultaten van ZEH bepaalt, is die van de markttrente.

Ondanks dat de omvang van de uitzettingen, door de uitkering van het superdividend van €479 miljoen, afnam, namen de rentebaten in 2024 toe ten opzichte van 2023.

1.2. Dividend ZEH

ZEH heeft in 2025 € 135 miljoen uitgekeerd aan haar aandeelhouders. Dit komt neer op een pro rata aanspraak (50%) van Provincie Zeeland van € 67,5 miljoen. Het dividendvoorstel is opgenomen in **bijlage 2**.

Over deze dividenduitkering en de bijbehorende analyse die hierop is uitgevoerd door Nauta bent u geïnformeerd middels de brief van 8 april 2025, 'notitie dividenduitkering 2025 ZEH' (zaaknummer 504572).

In de najaarsnota 2025 zal een voorstel worden gedaan voor de inzet van deze middelen.

1.3. Afdoen motie aandeelhoudersstrategie en toezegging governance

In de commissie bestuur van 23 mei jl. is de notitie dividenduitkering 2025 besproken. Hierover heeft gedeputeerde Van der Velde de volgende toezegging gedaan:

"Ik zal aan ZEH verduidelijking vragen over de passage 'ZEH en Zeeland hebben tot op heden altijd geprofiteerd van de opbrengsten uit de kerncentrale' uit de voorliggende notitie dividenduitkering ZEH."

Tijdens de AvA van ZEH op 11 juni 2025 heeft gedeputeerde Van der Velde aandacht gevraagd voor deze passage. ZEH heeft vervolgens een verduidelijking gegeven op deze passage, namelijk als volgt:

"Deze stelling is gebaseerd op de financiële bijdrage maar strekt zich ook uit tot andere aspecten van de aandeelhoudersstrategie. Denk hierbij met name aan langdurige en hoogwaardige werkgelegenheid.

Tot aan de liberalisering van de energiemarkt was er voor elektriciteit geen marktprijs, maar een door de overheid vastgestelde prijs die in beginsel kostendekkend was plus een opslag voor een redelijke winst. Vanaf 2001 is de markt geliberaliseerd voor grootverbruikers en 2004 voor kleinverbruikers. Pas vanaf deze jaartallen zijn marktprijzen van toepassing voor de verschillende klantprofielen.

Voor zover bij ZEH bekend is de komst van Pechiney (Aluminiumsmelter) en Hoechst naar Vlissingen onlosmakelijk verbonden geweest met de aanwezigheid van de kerncentrale in Borssele en heeft PZEM/DELTA gedurende lange tijd elektriciteit geleverd aan Pechiney en Hoechst (en de diverse rechtsoptvolgers) op basis van lange termijn contracten. In deze contracten waren de prijzen veelal onder de kostprijs óf de nieuw ontstane marktprijzen. Tot ongeveer 2013 hebben deze contracten op de resultaten van DELTA gedrukt. Of de kerncentrale daarmee wel of geen winst heeft gemaakt heeft daarmee dus, naast de gereguleerde markt waar sprake van was, ook nog te maken met een stukje landelijke of regionale industriepolitiek.

In beginsel wordt de elektriciteit uit de kerncentrale tegen kostprijs (plus een opslag) aan de tollers van EPZ geleverd. EPZ is een deelneming van ZEH, dus ZEH ontvangt 70% van de productie (en RWE 30%).

Hoewel er beperkte verschuivingen over de jaren kunnen plaatsvinden heeft EPZ vanwege deze constructie in beginsel zelf nooit verlies gemaakt. Immers, zij heeft de productie kunnen verkopen tegen kostprijs plus opslag. en. Of ZEH (in het verleden PZEM / DELTA) geld verdiend heeft met de verkoop van de stroom uit de kerncentrale is naast de hierboven beschreven lange termijn leveringscontracten weer sterk afhankelijk van het moment waarop zij dit gedaan heeft.

De stroom van de kerncentrale kan op verschillende momenten worden verkocht. Zo kun je stroom lang van te voren al verkopen (tot ongeveer 3 jaar van tevoren) of één dag van te voren (en alles daartussen). Risicomanagement lag hier veelal aan ten grondslag en de data (en daarmee de exact gerealiseerde prijzen) voor al deze zogenaamde hedges zijn niet meer te achterhalen.

ZEH heeft voor de periode 2009 t/m 2024 de kostprijs van de kerncentrale afgezet tegen de marktprijs van de geproduceerde elektriciteit als deze volledig één jaar eerder verkocht zou zijn. Uit deze analyse blijkt dat dan alleen in 2016 de kerncentrale verlies heeft gemaakt (van ca. €18 mln.).

Afgezien van de financiële resultaten bestaat de winst van de kerncentrale uit het feit dat er sprake is geweest van ongeveer 400 directe hoogwaardige arbeidsplaatsen in Zeeland, naast het feit dat er CO2-vrije elektriciteit wordt opgewekt, al meer dan 50 jaar.”

De toezegging van 23 mei jl. beschouwen wij hiermee als afgedaan.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Jaarbericht ZEH 2024
2. Notitie dividenduitkering 2025 (def)

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.